

Aanvullende notitie bij het adviesrapport gebouwen

Waarom deze aanvullende notitie?

Tijdens de laatste gemeenteavond van 12 november 2025 is aan gemeenteleden de gelegenheid geboden om hun mening te geven over het voorgenomen besluit om de Pniëlkerk te sluiten en te verkopen. In deze notitie reageren wij op de meest gehoorde meningen en suggesties. Deze notitie is een aanvulling op het 'Adviesrapport gebouwen' en is bedoeld om de afwegingen breder en transparanter toe te lichten.

Hoofdpijnen meningen uit de gemeente

1. De (financiële) onderbouwing voor de keuze (sluiten en verkopen Pniëlkerk) is te beperkt.
2. Laat de te creëren ontmoetingsruimte herkenbaar zijn als kerkelijk gebouw.
3. Creëer de mogelijkheid om erediensten te houden in de ontmoetingsruimte.

Demografische en financiële ontwikkelingen

Onze gemeente kent een terugloop van het aantal leden, kerkgangers en gemeenteleden die financieel bijdragen. Dit is een landelijke trend, maar raakt nu ook onze Hervormde Gemeente in Katwijk. De financiën komen hierdoor verder onder druk te staan. Recent is het aantal wijken en predikantsplaatsen teruggebracht naar 8. We willen nu juist extra inzetten op missionair werk, ouderenpastoraat en jongerenpastoraat. Met het o.a. aanstellen van Aline Oudwater – Vis als missionair werker en Maarten van Rijn als ouderenpastor zijn hier in de afgelopen periode grote stappen gezet.

Het College van Kerkrentmeesters (CvK) en de Algemene Kerkenraad (AK) zijn tot de conclusie gekomen dat er nu helaas ingrijpende keuzes als het gaat om de kerkgebouwen gemaakt moeten worden, hoe moeilijk en pijnlijk ook. We willen en mogen deze last niet doorschuiven naar een volgende generatie.

Ad 1. Onderbouwing

De keuze om de Pniëlkerk te sluiten en te verkopen is gebaseerd op een analyse van de (financiële) situatie van alle vijf kerkgebouwen. Hieronder volgt een overzicht per gebouw.

Oude Kerk (1200 zitplaatsen)

Financieel:

- Geen grote bouwkundige kosten voorzien in de komende jaren.

- Regulier onderhoud gedekt door de subsidieregeling instandhouding monumenten (SIM-subsidie). Deze bedraagt € 125.000 + € 125.000 als eigen bijdrage over een periode van 6 jaar).
- Het weer wit maken is door het comité "Oude Kerk weer wit" voortvarend opgepakt en gaat naar verwachting het benodigde bedrag opbrengen.

Gemeenschapswaarde:

- Sterke emotionele binding; verbondenheid tussen de generaties en herkenbaarheid in het dorpsbeeld.

Maatschappelijk/Cultureel:

- Rijksmonument en cultureel erfgoed; beperkte mogelijkheden tot aanpassingen.

Nieuwe Kerk (1600 zitplaatsen)

Financieel:

- Voegwerk/torenonderhoud voorzien in 2027, te dekken via de SIM-subsidie (€ 125.000 + een eigen bijdrage van € 125.000 over een periode van 6 jaar).
- Groot onderhoud orgel (raming € 575.000) in 2026/2027; Ook hier is het comité geldwerving in samenwerking met de commissie mannenzang intensief geld aan het werven. De verwachting is dat met deze acties de onderhoudskosten, samen met de reeds gereserveerde middelen in de afgelopen jaren, betaald kunnen worden.

Gemeenschapswaarde:

- Sterke emotionele binding; verbondenheid tussen de generaties en herkenbaarheid in het dorpsbeeld

Maatschappelijk/Cultureel:

- Rijksmonument met sterke betekenis voor Katwijk; verbouwingsruimte beperkt.

Ichthuskerk (600 zitplaatsen)

Financieel:

- Groot onderhoud nodig aan toren, riolering/hemelwaterafvoer, zalen en keuken (raming ca. € 1.000.000).
- Er is een nalatenschap, specifiek voor de Ichthuskerk, ontvangen van € 350.000 welke ingezet zal worden voor deze onderhoudskosten.

Gemeenschapswaarde:

- Belangrijke locatie voor wijkactiviteiten, verenigingen en pastorale ontmoeting.
- Potentie voor beter multifunctioneel gebruik na groot onderhoud.

Maatschappelijk/Cultureel:

- Geen monumentale status; relatief veel flexibiliteit voor functionele verbeteringen.

Pniëlkerk (650 zitplaatsen)

Financieel:

- Verduurzaming/modernisering vereist (isolatie, glas, CV, schilderwerk), raming hiervan is minimaal € 3.000.000.
- Herontwikkeling met woningbouw biedt kans op 'om niet' multifunctionele ontmoetingsruimte (ca. 300 zitplaatsen) en mogelijke aanvullende opbrengst voor de verbouwing van de Ichthuskerk en Maranathacentrum.
- De Pniëlkerk kent de hoogste kosten per zitplaats (zie adviesrapport pagina 19).

Gemeenschapswaarde:

- Huidig kerkgebouw is geografisch van belang en zichtbaar als je Katwijk-Noord binnenkomt.
- Bestaand centrum voor missionaire initiatieven (buurtsoep, inloop), verenigingsleven en zangavonden.
- Waarborgen dat de nieuwe ontmoetingsplek deze functies minimaal gelijkwaardig kan blijven faciliteren.

Maatschappelijk/Cultureel:

- Geen monument status; hoge potentie voor herontwikkeling en waardecreatie binnen woningbouwopgave Katwijk. Dit wordt verder in deze notitie nog toegelicht.

Maranathacentrum (550 zitplaatsen)

Financieel:

- Buitenschil is in 2019 vernieuwd; binnenzijde behoeft groot onderhoud en uitbreiding (toiletten, keuken, vloerverwarming, wanden) – raming ca. € 1.500.000.

Gemeenschapswaarde:

- Sterke waarde voor doordeweeks gebruik, zoals verenigingen, catechese, diaconaal/missionair werk.
- Capaciteit zal na de verbouwing dit ca. 650 zitplaatsen zijn.

Maatschappelijk/Cultureel:

- Geen monument status; hierdoor is er meer ruimte om het gebouw aan te passen aan hedendaagse eisen en duurzaamheid.

Herontwikkelingsmogelijkheden locatie Pniëlkerk

Van de vijf kerkgebouwen binnen onze gemeente heeft de locatie Pniëlkerk de beste mogelijkheden voor herontwikkeling en woningbouw. Dit komt door een combinatie van ligging, stedenbouwkundige potentie en het ontbreken van een monumentale status. Dit wordt hieronder nog kort toegelicht:

- **Ligging en perceelgrootte:** De Pniëlkerk is gesitueerd op een ruim eigen perceel, waardoor er voldoende ruimte is voor een multifunctioneel centrum én woningbouw. Dit maakt het mogelijk om niet alleen een nieuwe ontmoetingsruimte te realiseren, maar ook een substantiële bijdrage te leveren aan de lokale woningbehoefte.
- **Geen monumentale beperkingen:** In tegenstelling tot de Oude Kerk en de Nieuwe Kerk, die beide een rijksmonumentale status hebben en daardoor nauwelijks aanpasbaar zijn, kent de Pniëlkerk deze beperkingen niet. Dit biedt maximale flexibiliteit voor sloop, nieuwbouw of herbestemming.
- **Financiële waardecreatie:** Door de herontwikkeling van de locatie kan de Hervormde Gemeente profiteren van de opbrengst van woningbouw. Volgens het adviesrapport is het realistisch dat de verkoop van de grond minimaal een multifunctionele ontmoetingsruimte (ca. 800 m², ruimte voor ca. 300 zitplaatsen) 'om niet' kan opleveren, met mogelijk zelfs een aanvullende financiële opbrengst. Deze opbrengsten kunnen vervolgens worden ingezet voor het toekomstbestendig maken van andere kerkgebouwen (Ichthuskerk en Maranathacentrum).
- **Toekomstgericht en duurzaam:** De herontwikkeling biedt de kans om een moderne, duurzame ontmoetingsruimte te realiseren die aansluit bij de huidige en toekomstige behoeften van de Hervormde Gemeente.

Ad 2. Herkenbaarheid als kerkelijk gebouw

Verschillende gemeenteleden hebben gepleit voor een herkenbare kerkelijke uitstraling van de nieuwe ontmoetingsruimte. Zodra de besluitvorming is afgerond, zal dit aspect onderdeel zijn van de gesprekken die het CvK voert met de koper en de architect. Dit wordt meegenomen in het ontwerp en de uitwerking.

Ad 3. Mogelijkheid tot erediensten in de ontmoetingsruimte

Gezien het aantal kerkgangers, de bereikbaarheid van de andere kerkgebouwen en het feit dat onze gemeente 8 wijken (en predikantsplaatsen) heeft, is een vijfde preekplek nu niet noodzakelijk. Dit is ook de insteek geweest van het voorgenomen besluit, zoals

gecommuniceerd tijdens de gemeenteavond. Wel blijft het mogelijk om in de ontmoetingsruimte activiteiten te organiseren die passen bij wijkwerk, verenigingswerk, missionair werk, zangavonden, buurtsoep en andere initiatieven.

Op de gemeenteavond van 12 november werd door aanwezigen gepleit voor het bewaren van een tweede preekplek in de wijken Hoornes en Rijnsoever. In de vergadering van 3 december 2025 heeft de algemene kerkenraad vervolgens afgesproken zich op dit punt nader te bezinnen. Over de besluitvorming (verwacht: maart 2026) wordt u nader geïnformeerd.

Slotopmerking

Wij hopen met deze notitie een afdoende toelichting te hebben gegeven.